

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

BUREAU & REDACTIE:
DRUKKERIJ COLLE
RESULIERKWAAL (Stadsport)
— TONGEREN —
Postboks N° 84855. — Telefoon 28.

AANKONDIGINGEN.

Prijs per regel
Tusschen Advertentie en Provincie-
nieuws, volgens overeenkomst.
KLEINE AANKONDIGINGEN:
Van 1 tot 4 regels fr. 3,50
Elke regel meer fr. 0,75

Deutschland vraagt beperking van wapenrusting

HET ANTWOORD VAN ENGELAND.

Het heeft buiten twiifel een algemeene verbazing verwekt de Führer die nochtans zoo tuk is op trepcedefiesies en wapenshow, den laatsten tijd herhaaldelijk te hooren aandringen op eene beperking van wapenrusting. Die verbaazing is des te meer geweest, daar het juist onder Hitler is geweest, dat Duitschland tegen alle verdragen in aan herbe wapenrusting is begonnen. En men vraagt zich af wat beoogt Duitschland met dat aandringen op beperking der wapenrusting: is het overtuigd geraakt dat het den vekeerden weg opging? Komt het welklijk tot meer vredelevende gevoelens? Of tegenover al de goede veronderstellingen blijft men erg wantrouwig.

Zoals de « Metropole » voor een paar dagen terecht deed opmerken, nu dat Duitschland tot aan de tanden gewapend is en werkelijk weeren der machtigste militaire staten van Europa is geworden, nu komt het pas tot de ontdekking dat er aan beperking der wapenrusting moet worden gedaan.

Vreemd zal men zeggen! Toch niet zoo vreemd als men wel meent, Duitschland heeft vastgesteld dat zijn voorbeeld tot herbe wapenrusting tal van navolgers heeft gevonden. Het ziet het oogenblik naderen dat het zal worden ingehaald, ja overvleugeld. En daar het gaarne de eerste en de machtigste blijven wil, komt het plots met zijn voorstellen tot wapenbeperking voor den dag. Zijn doel is natuurlijk de anderen in hân loop te stuiten en d't in de eerste plaats Engeland. Met leede oogen zacht het n.l. dat Engeland met man en macht aan h't werk is voor den heropbouw niet alleen zijner zeevloot, maar ook der luchtvaart en van zijn landleger.

Waarom? vraagt Duitschland, met het onschuldigste gelastet ter wereld, alles is nu toch goed en rûrtig? Engeland denkt h'erbij slechts aan het noodlottig feit, hoe het de dupe is geweest eener eenzijdige ontwapening en bouwt voort aan zijn vloot. Het weet, dat niet enkel zijn veiligheid daar van afhangt, maar dat het tevens het enigste middel is om zijn rang van groote mogendheid op te hoeden en den vrede op degelijke wijze te waarborgen. Dat hebben trouwens de gebeurtenissen der laatste tijden voldoende uitgewezen.

M. Neville Chamberlain heeft het onomwonden in het Lagerhuis verklaard, dat het volstekt noodig was de herbe wapenrusting van Engeland krachtig voor te lereiden. Voor wie even nadenken wil zal het dadelijk duidelijk wezen dat dergelijke woorden in den mond van iemand die als eerste politiek voeren wil: verzening, raadpleging en bemiddeling, voltrekt niet vreemd klinken.

Wat haren gezonde redeering: eerlijke argumenten, als daar achter niet zit een ieren vuist en een stalen arm om hen te den eerbiedigen voorals er bij de tegenpartij is kort is aan geden wil. Dan moet men wel eens noodgedwongen zijn toevlucht nemen tot het geweld.

Men mag niet vergeten, dat, laat het voor het oogenblik nog goed gaan in Europa, d't niet wegneemt dat er mogelijk wel eens een dag komen kan dat Engeland zal komen te staan tegenover de twee machtigste staten die zich verschanst hebben in een steen gerdel van wapenrusting.

Engeland is er van overtuigd, wil het den vrede behouden, dan moet het deze weten te verdigen. Tegenover macht moet er macht kunnen gesteld worden.

Het is een harde les die de Engelsche bevolking heeft gekregen. Al te optimistisch was het ingegaan op de ideale voorstellen tot ontwapening: al te raief heeft het hierbij vertrouwd op de goede trouw der anderen. Het gevolg is geweest, dat als het waarlijk optreden moest, het werkelijk machteloos stond tegenover het wapengeweld der tegenpartij.

Die vaststelling heeft op het Engelsche volk een diepen indruk gemaakt en wel dusdanig dat er zich een gansche ommekeer heeft voorgedaan en het zich bovengemiddelde officers getroost ten einde te kunnen slaan.

Het Cabinet Chamberlain heeft een ministerie van den nationale dienst opgericht. Dit zal in nauwe samenwerking werken met de departementen van landverdediging, van binnenlandse zaken en van arbeid.

Het doel zeer samenwerking ligt tamen ook voor de hand, nu het ministerie van rekere niverheden die dienstig zijn kunnen in tijd van oorlog en zelfs meer tot het wordt in sekeren zin het mobiliseren der bevolking.

Mogelijk zal Engeland heel wat meer last hebben met het op teil brengen van zijn landger. Men ke t maar al te wel, den vrede die de Engelschen koesteren ten

opzichte van de verplichte dienstname. Conservatief van aanzeg zal het buiten twiifel niet heel gemakkelijk wezen den afkeer uit te roeien.

Iets heelmaal anders is het voor wat Duitschland het eeft. Daar zit het militaire van jongsaf als het ware ingestruipt. Het Duitche volk vraagt niet lever dan te mogen soldaat spelen. Dat is voorzeker niet het geval voor Engeland. De invering van de verplichte dienstname, waartoe Engeland ter sotte tich zal moeten overgaan, zal dus geleidelijk en met veel omzichtigheid moeten geschieden.

Maar eenmaal zoo ver geraakt, zal het Britsche Imperium over een leger le dikhden zoals geen enkel land ter wereld.

Voor Engeland zal het een heel ommekeer beteelen, maar la't ons hopen dat het voor de wereld een mechtig werktuig moge wezen voor het behoud van den vrede.

De Militieplichtigen van de Lichting 1939

HUN INBEELING ONDER TAALOUICHT

Door de zorgen van het ministerie van Landsverdediging werden de tabellen opgemaakt van de taak van de militieplichtigen van de lichting 1939. Iets toevoegen aan de sprekende cijfers, die er in voorkomen ware overbodig.

Militieplichtigen van 17 maanden.

	Fransch	Nederl.
A' rond, Leuven	61	618
Antwerpen	49	2821
Oost-Vlaanderen	98	2367
West-Vlaanderen	311	1970
Limburg	45	790
Totaal	564	8566

De militieplichtigen die 17 maanden doen, behorende doorgaans tot de ontwikkelde burgerjeugd. Men verlez ook uit het oeg niet dat de wervingskantoren van Oost- en West-Vlaanderen en ook van Limburg, Waasche gemeenten teien.

Daarvoor wo d't bij voorbeeld, te Kortrijk een hoog percent Franschtaligen bereikt, omdat belangrijke Waalsche of twaalfte gemeenten er van afhangen. Maar opgevekt dient dat het percentage van de Franschtaligen desordanks nauwelijks 6 t.h. bedraagt.

Militieplichtigen van 12 maanden.

	Fransch	Nederl.
A' rond, Leuven	23	906
Antwerpen	37	3851
Oost-Vlaanderen	59	3050
West-Vlaanderen	231	2070
Limburg	37	1290
Totaal	417	11167

Voor het wevingskantoor Waver, met de Vlaamsche gemeenten ten Zuiden van Brussel zijn de cijfers:

	Fransch	Nederl.
17 maanden	782	368
12 maanden	384	286

De toestand te Brussel.

	Fransch	Nederl.
17 maanden	2095	1092
(Verleden jaar)	2035	990
12 maanden	748	870
(Verleden jaar)	637	774

De voorgaande klas — die dus van 1938, thans onder wapens — had voor het eerst een Vlaamsprekende meerderheid: deze wordt d't jaar schitterend bevestigd.

Nog enkele cijfers.

Wat de kust betreft, dient vermeld dat twee wervingskantoren van Brugge en Oostende geroen: 3311 Vlamingen tegen 107 Franschtaligen (amper 3 t.h.).

In Wallonië vroegen 146 dienstplichtigen een Vlaamsche, terwijl er 267 een Duitsche opleiding vroegen.

De stem uit het Graf

Wande'sta, hoe gij ook heet,
Die het levenspad betreedt,
Staak uw gang en denk eens even
Waar uw vrienden zijn gebleven,
Die op 's levens kronkelbaan
U hier zijn voorafgegaan?
Zeg, waar zijn thans vader, moeder,
Waar uw gester, waar uw broeder,
Allen reeds voor jaren dood,
Rusten in des aardrijks schoot.
Maar de kilde, doode hand
Breekt alleen des lijken band,
Christenen, oprecht van zinnen,
Die zich onderling beminnen,
Scheiden van elkaar niet af
Aan de boorden van het graf,
Bidden wij op Allerzielen,
Voor deeren die reeds vielen,
Onder het slaan der doodsdeels,
Heere, schenk hun vrede en pijn.

Parlementair Nieuws.

Kritiek van oud-minister De Man.

De socialistische linkerzijde van den Senaat, heeft Dondersdag voormiddag een verdring gehouden, bijgewoond door den heer Spaak, Eerste-minister. Op deze verdring heeft de heer De Man, gewezen minister van Financiën, kritiek uitgesproken op het leegrotingsontwerp voor 1939. Hij beweert o.m. dat de raming der inkomsten als overleven dient beschouwd, dat te meer daar de Regering op eendalms van 't indexcijfer rekent voor een vermindering harer uitgaven.

Heer De Man kan het niet aannemen dat de Regering zich steunt op de voorzittingen die nog niet werden verwezenlijkt, zoals de verplichte verzekering tegen werkloosheid. Deze kan omgankelijk op 1 Januari 1939 worden ingevoerd en de bezuinigingen welke de Regering van deze hervorming verwacht, zouden dan ook niet verwezenlijkt worden. Ten slotte heeft heer De Man zijn te wondering tgedrukt over het feit dat van de opslorping van het begrotingstekort voor 1938 door de begroting 1939, die in de regeringsverklaring was beloofd niets in huis is gekomen.

Heer Spaak heeft in zijn antwoord op de kritiek van heer De Man gewezen op de daling van het indexcijfer voor de goet-handelsprijsen. De Regering is ervan verzekerd dat binnen enkele maanden het indexcijfer voor de kleinhandelsprijsen den weerslag van deze daling zal ondergaan, wat een vermindering der staatsuitgaven zou mogelijk maken.

Wat de verzekering tegen werkloosheid betreft meent de Eerste-Minister dat zoo het Parlement wil deze hervorming, zoo niet op 1 Januari dan toch weinigen tijd later, kan doorgevoerd worden.

Heer Spaak doet dan ook beroep op de socialistische senatoren opdat zij zouden bewerkten dat de Hoge Verdring het ontwerp der werkloosheidszorging zou bevestigen nog voor de begroting. Inzake de aanwerving van het begrotingstekort van 1938, gaf heer Spaak eerste-minister, toe, dat de Regering haar voorneemen om d't in 1939 te verwezenlijken heeft moeten opgeven, vanwege de tabeclike financieele moeilijkheden, waarmee deze beweging zou gepaard gaan.

De koloniale kwestie.

De Kamer hield Dondersdag eene zitting op de buitenlandsche politiek te bespreken.

In verband met de koloniale eischen van Duitschland, zegde Eerste-Minister Spaak het volgende, in betrekking met Belgisch Congo:

Wat onze kolonie betreft, Congo is onze eigendom, onverv eendbaar.

Indien ik tot het land en tot de rechten van deze tribuun een verzoek mag richten, dan zou ik zeggen: laat ons niet al's dagen Congo te berde brengen. Onze Congole is niet ledreigd. Wij hebben de noodige verzekeringen gekregen voor zijne veiligheid en zijne onschendbaarheid. Laat ons dan zelf de verzekering niet in twiifel trekken.

Overigens, Congo is onze eigendom. België zal alles doen om onzer eigendom te verdedigen. Dat is klaar. Ik heb daar niets bij te voegen. Onze begroting voorziet daartoe alle noodige kredieten. (Toej. op alle banken).

Ik kan hierbij, mijne verklaring beperken. Ik stel vast dat gansch het land — uitgenomen de kommunalen — onze politiek van onafhankelijkheid goeuekt. Ik stel vast dat gansch België bereid is onze eigendomsrechten op Congo te verdedigen. Dat is mij voldoende. Ik ben ervan overtuigd dat het land en de Kamer onze politiek goedkeurt. (Langdurige toejuichingen).

Rusland vreest een Duitschen inval

Een verdedigingsplan.

In diplomatieke kringen te Washington zijn berichten ontvangen, dat Sovjet-Rusland haast maakt met den aanleg van een uitgestrekt, kurstmatig « niemandsland » langs zijn westelijke grens, als eerste verdedigingslinie tegen Duitschland.

De inlichtingen komen erop neer, dat Rusland, seden zijn verdragen om een internationaal barrikade langs de oostgrenzen van Duitschland op te werpen, schipbruk geleden hebben, vrijwel alles in den steek gelaten heeft, om de Oekraïense terreinen steenkolenvelden te beschermen tegen een inval.

Een programma van zes punten, dat bekend is om een naderend leger op te hou-

den en tenslotte tot stilstand te brengen, laat de natuurlijke verdedigingsmiddelen van afstand en gebrek aan ve bindingen op elkaar aansluiten. Dit plan ho d't in:

1. Ontbinding van een strook tusschen Sovjet-Rusland en Roemenië, Polen en Estland.

2. Ontvolgding van deze strook, waarin op sommige plaatsen de ontbunde steden en boerderijen opnieuw bevoikt zullen worden met vertrouwde mannen en vrouwen van het kroete leger die onder het mom van arbeiders en boeren, de grenzen zullen bewaken en onwettige overschrijdingen tegengaan.

3. De vernieling of onderwijning van ve keersadren, met inbegrip van bruggen, wegen en spoorwegen die door deze strook loopen.

4. Den aanleg van een geweldige « Margintlinie » langs de costelijke grens van deze strook, waarin groote munitievoorra den zullen worden opgeslagen en vestingwerken zullen worden aangelegd.

5. De bespoediging van den aanleg van spoorwegen en banen langs deze lijn, om het vervoer van troepen en voorraden te vergemakkelijken.

6. De aanleg van groote militaire kampen achter deze lijn en van goed versterkte en uitrustte vliegvelden, ter ondersteuning van de luchtmacht die niet alleen den vijand zou moeten aanvallen terwijl hij door niemandsland trekt maar reeds voordat hij de Russische grenzen bereikt.

De Russen zouden ook van plan zijn om deze verdedigingslinie langs de grenzen van Finland, Perzië en Afganistan voort te zetten.

Opvoeding

MOGEN DE OUDERS HUN KINDEREN HELPEN BIJ HET HUISWERK?

De meeste ouders klagen, dat de kinderen zooveel en zoo moeilijk huiswerk te doen krijgen. We zullen niet onderzoeken, of er werkelijk teveel gecischt wordt van het schoolkind. Maar de vraag is: mogen de ouders het kind helpen?

Dat ligt er aan, wat men onder « helpen » verstaat. Een kind is gemakkelijk; het wil zich liefst zoo weinig mogelijk inspannen en denkt er slechts aan, te kunnen gaan spelen als dat vervelde huiswerk gedaan is. Daarom zal het al's willen vragen zonder een oogenblik zelf te denken. En to h is 't kind, dat zijn werk moet doen, en niet vader of moeder!

Als « helpen » dus beteekent « voordoen » of « voorlezen », dan is d't gebied uit den boezem. Men bewijst er het kind geen dienst mee, integendeel: op de eerste plaats moedigt men de luiheid aan en op de tweede plaats zal het later immers te h blijkjen dat het zelf niet gewerkt heeft en niets weet.

Maar onder helpen kan ook verstaan worden, en dat zijn verstandige ouders, die het zoo opvatten, het kind aan te spreken, tot nadenken om als het al te moeilijk gaat, op den weg te brengen. Vooral aemoedigen en zeggen: « you weet het wel, denk maar eens goed na ».

In vele huishouders heeft moeder het te druk om er zich mee te bekommeren. Lat is spijtig, want het kind kan zijn werk verwarloosen, sloedig afschrijven, zoo niemand er eenigszins belang in stelt. Het is tich zoo moeilijk niet voor moeder bij afwezigheid van vader, bij de kinderen gaan zitten met beel of nairwek en er het toezicht op houden. Voor het overhoeden van een les is het zelfs niet noodig, het boek voortdurend in handen te hebben. Men kan rustig voortgaan met werken en af en toe, wanneer er iets hapert, op dreef brengen.

Zoo kan dan het gevree de huiswerk en lessen in den huiskring gemakkelijk geschieden en rap achter de rug zijn, zoodat er nog tijd overblijft om te gaan spelen en ravotten.

België's onzijdigheid

De Fransche oud-minister, Ch. Dumont, geeft in het blad « L'Homme Libre » een interessant artikel over den steun door de kleine staten gebracht aan de zaak van den algemeenen vrede. Hij gaat achtereen volgens de hoed'ing na van Zwitserland, België en Tsecho-Slowakije.

Over België schrijft hij onder meer: « Het is niet D't te vergeten, op nieuw non garnizoen legde te Aken, begreep de Belgische regering de noodzakelijkheid haar politiek te wijzigen. De ontvulling van het monument aan zijn vader te Parijs bijwozend, op 12 October 11, gaf Koning Leopold in een vrijmoedige en verheven rede duidelijk de redenen aan waarom zijn land geen deel kan nemen aan

een steels van militaire allianties en waarom zijn land alleen een land kon zijn van beuiddeling en samenwerking onder de staten die het omringen. België heeft eenige maanden geleden, den wa borg van zijn grenzen ontvangen zowel van Engeland en Frankrijk als van Duitschland. Deze dreoedige waarborg maakt van het Belgisch grondgebied een ve lighid-zone in geval van conflict. Moet het aangevallen worden, zou België zich niet onomkeerbare kwalidladighe verdrigen en de aanvaller zou tegen hem de gerechtigde woede van de volken tot over den Oeean tegen zich ontketen.

Het valt niet te betwijfelen, dat België aan de vrede eene d'vke n e e k e h. land niet door zijn verdedigende oazigheid, maar zoo het van een steels van militaire allianties moest de nemen.

Na het geval van Tsecho-Slowakije te hebben aangehaald, dat door de verscheidenheid van zijn volken een autonomen, onzijdigen staat wist te vormen, besluit heer Dumont:

In afwachting van den mischien nog te ren tijd waarop al de groote naties, gedeeljk en sim-taan ontwapend, terug in een volkenbond zullen getreden zijn, zal men goed doen de kleine en middebare staten onzijdig te maken en hen te pa-tien buiten de moeilijke confliete, van invloed, prestige en ekaar bestrjdende ideologieën.

De Burgeroorlog in Spanje

De broeder van generaal Franco verongelukt.

Lieutenant-kolonel Ramon Franco, een der broeders van generaal Franco, is ongekomen in den loop van een ongeluk in een waterwiel in de buurt van Mallorca.

Het is van de vliegtuigbasis van Mallorca, waarvan Ramon Franco commandant was, dat de luitenant-kolonel vertrokken was. Ramon Franco loodte zelf zijn vliegtuig.

Zen ander toestel was na hem te trokken en toen kwam een geweldig onweer op. Het laat te toestel keerde dadelijk naar de basis terug.

Vier personen en vergezeden kolonel Franco en het ontzonding van den radiotelegram worden de lijken van de aan-t-officieren teruggevonden, op twee mijl ten Noord-Westen van kaap Formentor.

Nieuw offensief der nationalistes.

Er is weer volle aktie ingetreden op het Ebrofront en de Berchten stroomten toe van de beide kanten. Zoo medt men uit Corbea, dat de nationalistische troepen Nora de Ebro, dat het regeringscentrum is van het heele Regeringsfront van den Ebro hebben onder vier genozen met hun kanonnen.

De Nationalisten bezetten, inderdaad, de heele Sierra de Los Caballos, wa van de laatste bergaankamenij verrassing werden genomen, zoo hink was de beweging op « etow gezet en, uitgeve d, dat de vijand zich schier geen rekening geven kon van den ernst van den overval en dat de Nationalisten hun doel in minder dan twee uren bereikten.

Duizend doden en meer dan zeven honderd gevangenen.

De slag was zwaar voor de Regeringstroepen en niet minder dan 1000 manschappen lieten het leven bij dezen overval, terwijl bovendien er nog een 600 krijgs gevangenen werden gemaakt.

Men zegt den verrassende overval als volgt uit: Het was midden van den morgen dat drie Nationalistische kolonnen, en zonder de minste artillerie-voorziening, dus zonder bombardeeren, en alleen voorafgegaan van enkele tanks zich aanval begaven van de regeringsposities, waar schijnbaar heelmaal niet op zulc een plotse overval gerekend was geworden. De verrassing was zoo groot dat er zelfs geen tegenstand kon gevonden worden in de eerste oogenblikken.

Het verdedigingsstelsel van den vijand werd op enkele oogenblikken totaal overrompeld en vernield. N ettegenstaande dat was het gevecht, dat geleverd werd een van de hevigeste die in den laatste tijd nog werden gemeld. De kolonnen van het Centrum zag zich verscheidene malen verplicht tot den vreeelijken lijf aan lijfkamp over te gaan.

Eens den aanval voor goed ran gars begon de nationalistische vreesacht zich te verspreiden en het gevecht werd ugtuigen onprist. Uuden van de lijf den overval van de Nationalisten. Ald's werden ook verschillende nijdege luchtgevechten geleverd.

Volgens de eerste berichten, welke toekwamen, doch waarvan de inlichtingen als officieel worden aangeen, zou de vijand niet minder dan vijftien vliegtuigen